05/02/2019

Τα χαρακτηριστικά ενός Οσίου ασκητή του 10ου αιώνα

/ Ορθόδοξες Προβολές

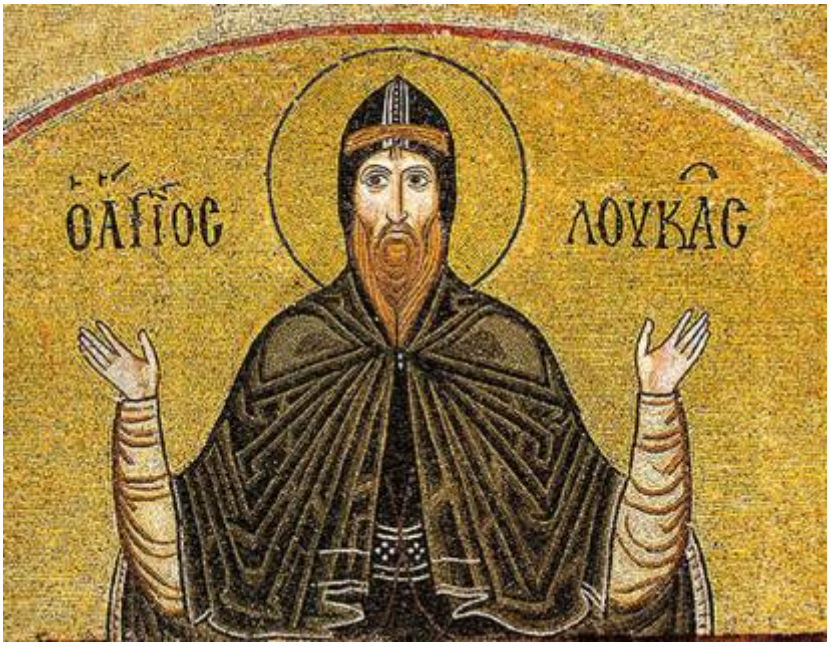

Ο Όσιος Λουκάς, εκ των αναμορφωτών του μοναχισμού στον ελλαδικό χώρο τον 10ο αιώνα, που έζησε στην περιοχή της Φωκίδας και της Βοιωτίας, διακρινόταν για την ασκητικότητα, την εγκράτεια, την φιλοξενία, την αγάπη του προς τους ανθρώπους και τα ζώα, την διορατικότητά του, το προφητικό χάρισμα, αλλά και για τα πολλά θαύματα που εποίησε εν ζωή, για τα οποία ο βιογράφος λέει ότι είναι φοβερό να τα διηγείται κανείς αλλά είναι φθονερό και κακόηθες να τα αποσιωπά, αλλά και για τα θαύματα που εποίησε μετά την κοίμησή του, ώστε ο υμνογράφος να αναφωνεί:

«Ἔπλησε Λουκᾶς θαυμάτων τὴν Ἑλλάδα,
Ὃς οὐδὲ νεκρὸς παύεται τῶν θαυμάτων»

ΑΣΚΗΤΙΚΟΤΗΤΑ: Υπέβαλε το σώμα του σε πολλούς κόπους με αγρυπνίες, αμέτρητες γονυκλισίες, ζώντας μόνος στην ερημιά και τρεφόμενος μόνο με κριθαρένιο ψωμί και νερό και καμιά φορά με λάχανα και όσπρια. Στη σκηνή του είχε σκάψει έναν επιμήκη λάκκο σαν τάφο στον οποίο ξάπλωνε, ώστε να έχει τη μνήμη του θανάτου άσβεστη.

ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ: Αν και ζούσε τόσο σκληρά δεν εμφανίστηκε σε κανέναν ποτέ σκυθρωπός και δύσκολος, αλλά φαινόταν χαρούμενος σε όσους τον επισκέπτονταν,

και τους φιλοξενούσε προσφέροντάς τους πνευματική και υλική τροφή μέχρι κορεσμού μη φειδόμενος φιλοξενίας ακόμη και αν γνώριζε ότι δεν είχε άλλες τροφές. Κοντά στην καλύβα του καλλιεργούσε κήπο με κάθε λογής λαχανικά, και όλα τα πρόσφερε πρόθυμα στους έχοντες ανάγκη και στους περαστικούς. Όταν βρισκόταν στο ξερονήσι Άμπελος, στο οποίο πολλές φορές στερήθηκε όχι μόνο το ψωμί αλλά και το νερό, και η αδελφή του τού πήγε ψωμιά, δεν τα έφαγε, αλλά της είπε ότι αυτά είναι για την ανάγκη άλλων. Αν και η αδελφή του δεν έβλεπε άλλους στο νησί, ο Όσιος πράγματι πρόσφερε τα ψωμιά σε ναύτες, που τελικά προσάραξαν με το πλοίο τους στο νησί λόγω τρικυμίας από την οποία σώθηκαν με επέμβαση του Αγίου. Στο νησί Άμπελος που είχε καταφύγει μαζί με άλλους ανθρώπους λόγω εχθρικών επιδρομών κάθε μέρα έφευγε και μετέφερε νερό και έδινε στους ανθρώπους, αλλά και κρασί και τρόφιμα όταν είχε τους μοίραζε, καθώς και ψάρια που ο ίδιος ψάρευε.

ΑΓΑΠΗ ΓΙΑ ΤΑ ΖΩΑ: Είχε κλεισμένους δυο όφεις και τους έτρεφε για αρκετό καιρό, αλλά και για τα σπουργίτια του αγρού μεριμνούσε για την τροφή τους.

ΔΙΟΡΑΤΙΚΟ-ΠΡΟΦΗΤΙΚΟ ΧΑΡΙΣΜΑ: Ο Όσιος προφήτευσε είκοσι χρόνια πριν την απελευθέρωση της Κρήτης από τους Σαρακηνούς, προλέγοντας ότι «Ῥωμανός Κρήτην χειροῦται». Όταν κάποιος τον ρώτησε αν εννοούσε τον αυτοκράτορα Ρωμανό τον πρεσβύτερο που τότε βασίλευε, ο Όσιος απάντησε «Οὐχ οὗτος ἀλλ’ ἕτερος». Πράγματι η απελευθέρωση της Κρήτης έγινε 20 χρόνια μετά όταν αυτοκράτορας ήταν ο Ρωμανός Β΄. Προείπε την επιδρομή των Βουλγάρων στον ελλαδικό χώρο «Ἑλλάς ἐλαθήσεται και Πελοπόννησος πολεμηθήσεται». Όταν λόγω των επιδρομών των Ούγγρων ο Όσιος με πολλούς από τα γύρω χωριά κατέφυγαν στην Άμπελο, και στη συνέχεια ο λαός θέλησε να περάσει απέναντι στην Πελοπόννησο, πιστεύοντας ότι η Στερεά Ελλάδα δεν θα απελευθερωνόταν σύντομα, ο Όσιος τους εμπόδισε λέγοντας: «Ἐαρινόν τό νέφος, ἀδελφοί καί ὅσον οὔπω διαλυθήσεται και ἡ αἰθρία φαιδρότερον ἡμῖν ἐπιλάμψει».

ΘΑΥΜΑΤΑ ΕΝ ΖΩΗ: Έσωσε τον ετοιμοθάνατο γιό του στρατηγού του Θέματος της Ελλάδας Πόθου που είχε την έδρα του στη Θήβα. Υπέδειξε σε δυο αδέλφια, που στερούνταν τα αναγκαία προς το ζην, τον τόπο όπου ο πατέρας τους πριν πεθάνει έκρυψε το χρυσάφι που είχε. Θεράπευσε τον συμμοναστή του Γρηγόριο που βασανιζόταν από ασθένεια του στομάχου. Θεράπευσε με την προσευχή του προς τον Θεό τον ετοιμοθάνατο γιο ενός άρχοντα της πόλεως των Θηβών. Θεράπευσε γυναίκα επιφανούς οικογένειας στη Θήβα που βασανιζόταν από φοβερή ασθένεια, και πολλά άλλα θαύματα εποίησε ο Όσιος όσο ζούσε.

ΘΑΥΜΑΤΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΟΥ: Μητέρα με παράλυτα τα χέρια και τα πόδια μαζί με τον δαιμονισμένο γιό της, έτερη γυναίκα με δυο χωλά παιδιά, καθώς και

έτερη γυναίκα με έλκος στο πρόσωπο παρακαλούν τον Όσιο παραμένοντας επί μέρες στον τάφο Του και θεραπεύονται. Γυναίκα από τη Βοιωτία με πρόβλημα στο μάτι, ανήρ τυφλός και από τα δυο μάτια, ανήρ ονόματι Νικόλαος με λέπρα, κληρικός ονόματι Νικόλαος από τη Δαύλεια που έπασχε από υδρωπικία, έτερος Νικόλαος από το χωριό Βρασταμίτα και πολλοί άλλοι θεραπεύτηκαν καταφεύγοντας στον τάφο του Οσίου.

Και πολλά άλλα θαύματα εποίησε ο Όσιος Λουκάς που αν θελήσει να τα αφηγηθεί κάποιος, όπως λέει ο βιογράφος του, θα είναι σαν να θελήσει να απαριθμήσει το πλήθος των αστεριών και την άμμο της παραλίας.

ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΟΣΙΟΥ ΛΟΥΚΑ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΟΥ: Λίγο πριν πεθάνει ο Όσιος υπέδειξε στον πρεσβύτερο Γρηγόριο που ήταν κοντά του να σκάψει στον χώρο όπου βρισκόταν, στο κελί του, και να τοποθετήσει το σώμα του μετά το θάνατό του, γιατί όπως προφήτευσε: «*μέλλει γάρ τῷ Θεῷ λόγοις οἷς αὐτός οἶδεν ἀρρήτοις δοξάσαι τόν τόπον, ἄχρι γοῦν καί τῆς συντελείας πλήθους τῶν πιστῶν ἐνταῦθα συνερχομένων καί τό ἐκείνου θεῖον ὄνομα δοξαζόντων*».

Πρόκειται ο Θεός για λόγους άρρητους, που μόνο αυτός γνωρίζει, να δοξάσει αυτόν τον τόπο και πλήθη πιστών θα συρρέουν μέχρι τη συντέλεια του κόσμου και θα δοξάζουν το εκείνου θείο όνομα. ΑΜΗΝ

Επιμέλεια κειμένου: Αρετή Μουλαρά, Θεολόγος-Μ.Th.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ:

Κρέμου, Γεωργίου, *Προσκυνητάριον τῆς ἐν τῇ Φωκίδι Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ τοῦπίκλιν Στειριώτου,* τόμος Α΄, (Ἐν Ἀθήναις: Ἔκδ. Ἐκ τοῦ τυπογραφείου τῆς Ἐφημερίδος τῶν Συζητήσεων, 1874).

Σοφιανοῦ, Δημητρίου, *Ὅσιος Λουκᾶς-Ὁ βίος του: Προλεγόμενα-μετάφραση-κριτική ἔκδοση τοῦ κειμένου,* Ἁγιολογική Βιβλιοθήκη 1, (Ἀθήνα: Ἐκδόσεις Ἀκρίτας, 1993^2).